

Kohanimenõukogu koosolek
PROTOKOLL nr 112

26.05.2021 nr 14-4/17-1

Lähtudes kohanimenõukogu põhimääruse § 5 lõikest 1 toimus kohanimenõukogu koosolek täielikult elektroonilisel kujul.

Tallinn

Algus kell 15:00

Lõpp kell 16:30

Juhatas: Väino Tõemets

Protokollis: Timo Torm

Võtsid osa: Peeter Päll, Mall Leht, Martin Kulp, Mart Uusjärv, Raivo Aunap, Taavi Pae, Marja Kallasmaa, Evar Saar, Liisi Lumiste, Olev Veskimäe

Puudusid: Hendrick Rang, Ilmar Tomusk, Pikne Kama, Uudo Timm

Kutsutud: Lenne Lotta Põdra (Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna praktikant)

PÄEVAKORD:

1. Parika järve nimest
2. Visnapuu lombi/ Väiku-Visnapuu lombi nimest
3. Kohanimeregistri tulevikust
4. ÜRO kohanimeekspertide Balti jaotise kohtumisest
5. Ülevaade ÜRO kohanimeekspertide kohtumise II sessioonist

1) Parika Järve nimest

Mall Leht selgitab, et Maa-ameti kaardil kannavad Viljandimaal Põhja-Sakala vallas Aimla külas ning Kuhjavere külas asuvad järved (koodidega VEE2074920 ning VEE2074900) nime *Parika järv*. Ta selgitab, et piirkonnas on looduslike protsesside tõttu algne *Parika järv* kinni kasvamas, mistõttu on tekkinud mitmed erinevad järved. Ta toob välja, et iga veekogu, millele on määratud keskkonnaregistri kood vajab eraldi käsitlemist (registre seoseid). Mall Leht toob välja, et üheks võimaluseks oleks järvedele määrata rühmanimi *Parika järved* ning teistele järvedele, mis kannavad nime *Parika teine järv* ja *Parika kolmas järv* võiks eraldi nimed välja pakkuda või pöörduda kohaliku omavalitsuse üksuse poole, kes järvedele nimed välja pakuks. Mall Leht selgitab, et hetkel on järved vaid keskkonnaregistri koodiga eristatavad, kuid sellest ei piisa, mistõttu oleks nimede määramine vajalik.

Peeter Päll uurib, kas looduslike protsesside tõttu on ka edaspidi mainitud veekogude osas muutuseid näha ning kokkukuivamise tõttu uusi veekogusid tekkida.

Mall Leht vastab, et suure tõenäosusega muutused järvede kinnikasvamise osas jätkuvad.

Peeter Päll tõstatab küsimuse, kas sellisel juhul on vajalik järvede nimetamisega tegeleda ning lisab, et tulevikus võib tekkida vajadus hakata kohanimenõukogu otsuseid ümber tegema.

Taavi Pae uurib, kust tuli initsiatiiv järvenimedega tegelemiseks.

Mall Leht selgitab, et hetkel seisneb konflikt selles, et ühes asustusüksuses on samanimelised veekogud, ning lisab, et see on kohanimeseadusega vastuolus.

Taavi Pae toob välja, et *Parika järve* puhul võib tekkida ka olukord, mille puhul mõned kuivenduskraavid pannakse kinni ning seetõttu võib üleujutuste tagajärjel tekkida olukord, mille puhul tekib taas üks veekogu. Ta lisab, et tema hinnangul on ikkagi tegemist ühe *Parika järvega*.

Peeter Päll uurib, kas selline lahendus, mille puhul määratakse järvele rühmanimi *Parika järv* on ka võimalik.

Mall Leht vastab, et tema hinnangul tuleks kasutada nimekuju mitmuses *Parika järved*, sest tegemist on mitme veekoguga. Ta lisab, et keskkonnaregistris on registreeritud mitu erinevat järve. Mall Leht selgitab, et senise praktika kohaselt on keskkonnaregistri koodiga veekogudele määratud eraldi nimed. Mall Leht selgitab, et lisaks on kasutusel ka nimekujud *Parika teine järv* ja *Parika kolmas järv*, mis sisaldavad numbrit. Ta selgitab, et kohanimenõukogu ei ole varasematel juhtudel selliseid nimekujusid toetanud.

Taavi Pae toob välja, et talle meenub ka *Keeri järv*, mille puhul on sarnased protsessid toimunud. Ta lisab, et ajalooliselt on *Parika järv* olnud ikkagi üks järv ning sellel on Eesti geograafias olnud oma roll.

Mall Leht küsib, mida tuleks teha nummerdatud järvenimedega ning uurib, kas ka need tuleks rühmanime *Parika järv* alla lugeda.

Peeter Päll uurib, kas on võimalik rühmanimi *Parika järv* puhul jätta liigisõna ainsusesse ning selgitada, et see on järve rühmanimi ning tuua välja, et tegelikkuses on järv teisenenud. Ta toob välja, et see on küll mõnevõrra ebaharilik, kuid antud juhul on olud järve kaldajoonte osas muutlikud. Ta lisab, et nimel *Parika järv* on ka teatud ajalooline väärtus.

Evar Saar toetab Peeter Pälli ettepanekut.

Raivo Aunap toob välja, et geograafilises mõttes ei ole kuidagi võimalik nõustuda seisukohaga, et antud juhul oleks tegu mitme järvega, vaid hüdroloogilise režiimi mõttes on tegemist siiski ühe järvega. Ta lisab, et mitme järve kasuks on otsustatud veepeegli järgi, mitte järve loomuse järgi. Ta selgitab, et kõrgema veeseisu puhul ühinevad järved üheks järveks.

Mall Leht tõstatab küsimuse, kust tõmmata piir selles osas, kust *Parika järve* rühm algab ning küsib, kas numbriga järved jäävad ka *Parika järve* rühma sisse.

Taavi Pae selgitab, et antud juhul on konflikt looduse ja bürokraatia vahel ning lisab, et mõni järv ongi selline, mis madalama veeseisu ajal moodustab visuaalselt mitu erinevat veekogu ning kõrgema veeseisu ajal ühe veekogu ning tõstatab küsimuse, kas teistele järvedele peab ilmtingimata nime andma.

Mall Leht selgitab, et hetkel on kolm võimalust, kuidas olukorda lahendada:

1. Kaotada ära nimed *Parika teine järv* ja *Parika kolmas järv* ning määrata ühine rühmanimi *Parika järv*
2. Määrata *Parika teisele järvele* ja *Parika kolmandale järvele* uus nimi.
3. Loobuda kõigist eraldi järvede nimedest ning määrata rühma kuuluvatele järvedel rühmanimi *Parika järv*.

Taavi Pae toob välja, et tema pooldab kolmandat varianti ning selgitab, et tema jaoks on tegemist siiski ühe järvega.

Peeter Päll lisab, et nimi võib kajastada ka varasemat seisust.

Timo Torm teeb ettepaneku kaotada ära nimed *Parika teine järv* ning *Parika kolmas järv* ning lisada need järved rühmanime *Parika järv* alla.

Evar Saar ja Peeter Päll nõustuvad Timo Tormiga.

Väino Tõemets uurib, kas kohanimenõukogu liikmed on Timo Tormi ettepanekuga nõus.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Timo Tormi ettepanekuga.

OTSUSTATI: Kinnitada kõigile järvedele ühine rühmanimi *Parika järv*.

2) Visnapuu lombi / Väiku-Visnapuu lombi nimest

Mall Leht selgitab, et Põlvemaal Kanepi vallas Tuulemäe külas asub tehisjärv, mis keskkonnaregistris kannab koodi VEE2110260 ning nime *Visnapuu lomp*. Ta lisab, et varasemalt oli samas asukohas kaks veekogu. *Visnapuu lomp* ning *Väiku-Visnapuu lomp*. Mall Leht toob välja, et mingil ajahetkel on need veekogud ühendatud üheks veekoguks ning selgitab, et mõlemad nimed, nii *Visnapuu lomp* kui ka *Väiku-Visnapuu lomp* on

kohanimerregistris kehtivad ametlikud põhinimed. Ta uurib kohanimenõukogu liikmetelt, kuidas praegune olukord lahendada ning lisab, et Maa-ameti ettepanek oleks muuta nimi *Väiku-Visnapuu lomp* mitteametlikuks nimeks.

Evar Saar selgitab, et nime *Väiku-Visnapuu lomp* võib mainitud objekti küljest lahti siduda, sest vanadel kaartidel on tegemist olnud ühe veekoguga, kuid 2000. aastate alguses on kahe veekogu keskele kasvanud roostik, mistõttu tekkis kaks veepeeglit. Ta lisab, et 2017. aasta põhikaardilt, kuid ka 2006. aasta ortofotolt on näha, et tiiki on süvendatud ning roostik veekogu keskelt eemaldatud. Evar Saar toob välja, et kindlasti on tegemist *Visnapuu lombiga*. Ta lisab, et ajaloolise Võrumaa kohanimeandmebaasis sellist nime nagu *Väiku-Visnapuu lomp* ei leidu. Ta lisab, et antud objektile võib olla nimi *Väiku-Visnapuu lomp* määratud ekslikult.

Evar Saar arvab, et nimi *Väiku-Visnapuu lomp* on ebavajalik ning et selle võiks muuta kehtetuks.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Evar Saarega.

OTSUSTATI: Muuta nimi *Väiku-Visnapuu lomp* kohanimerregistris kehtetuks.

3) Kohanimeregistri tulevikust

Mall Leht selgitab, et varasemate konsultatsioonide käigus otsustati koostöös Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogia Keskuse ning Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumiga, et otstarbekas oleks kohanimerregister ühendada aadressiandmete süsteemiga. Ta annab ülevaate kohanimerregistri ning aadressiandmete süsteemi ühendamisest ning lisab, et muudatuste elluviimine võtab aega.

Liisi Lumiste uurib, et kui kohanimerregistri ning aadressiandmete süsteemi võtab aega, kas siis Rahandusministeeriumi poolt tellitud kohanimerregistri eel- ja ärianalüüsist midagi kasu ei olegi.

Mall Leht selgitab, et kohanimerregistri eel- ja ärianalüüs andis signaali, et kohanimerregistri vastutav ning volitatud töötleja võiksid kuuluda ühe valitsemisala asutuse alla. Ta lisab, et analüüsis kirjeldatud kohanimerregistri funktsionaalsused on aktuaalsed ka siis, kui kohanimerregister ning aadressiandmete süsteem ühendatakse.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks. Mall Leht ja Mart Uusjärv informeerivad kohanimenõukogu kohanimerregistri arendamise edasistest arengutest.

4) ÜRO kohanimeekspertide Balti jaotise kohtumisest

Timo Torm selgitab, et 2020. aastal pidi ÜRO kohanimeekspertide Balti jaotise kohtumine toimuma Tallinnas, kuid seoses COVID-19 pandeemiaga otsustati kohtumine edasi lükata 2021. aastasse. Ta lisab, et samas ei ole kindel, et ka käesoleval aastal osutub

rahvusvaheliste osalejatega füüsilise kohtumise korraldamine võimalikuks, mistõttu oleks vaja otsustada, kas korraldada kohtumine virtuaalselt või lükata kohtumise korraldamine veel kord edasi 2022. aastasse.

Timo Torm toob välja, et ÜRO kohanimeekspertide põhjamaade jaotise kohtumine toimus virtuaalselt ning ÜRO kohanimeekspertide istungil peeti seda heaks eeskujuks, mida ka teised jaotised järgida võiksid.

Ta uurib kohanimenõukogu liikmete arvamusi ÜRO kohanimeekspertide Balti jaotise virtuaalse kohtumise korraldamise kohta.

Peeter Päll selgitab, et ta suhtles ÜRO kohanimeekspertide Balti jaotise eesistujaga Lätist, kes toetas virtuaalse kohtumise läbiviimist. Peeter Päll lisab, et vaja oleks otsustada kohtumise kestuse üle. Ta selgitab, et viimane kohtumine toimus kahel päeval ning korraldajatel oli probleeme päevade sisustamisega. Peeter Päll toob välja, et mõelda võiks ka sellele, kas oleks mõistlik kohtumisel kaetavat teemade ringi mingil moel kitsendada. Ta lisab, et kui kohanimenõukogu liikmetel on selles osas ettepanekuid, siis need ettepanekud on teretulnud.

Kohanimenõukogu liikmed toetavad seisukohta, et kohtumise võiks 2021. aastal läbi viia virtuaalselt.

OTSUSTATI: Korraldada ÜRO kohanimeekspertide Balti jaotise kohtumine 2021. aastal virtuaalselt.

5) ÜRO kohanimeekspertide kohtumise II sessioonist

Timo Torm annab teada, et 03.05-07.05.2021 toimus ÜRO kohanimeekspertide rühma (UNGEGN) istung, kus Eestit esindasid Peeter Päll, Keiti Pärn ja Timo Torm. Ta selgitab, et istung toimus virtuaalselt. Eesti on osalenud istungitel alates 1992. Istungil arutati muu hulgas kohanime ühtlustamise, kohanime kogumise ja andmebaaside arendamise ning vähemusrahvuste nimede kasutamise üle. See oli teine istung n-ö uues formaadis, mille kohaselt soovitusi rahvusvahelise kohanimetarvituse põhimõtete kohta annab iga kahe aasta tagant peetav UNGEGNi istung.

Timo Torm tegi istungil ettekande Eesti kohanimeseaduse muudatustest keskendudes peamiselt nimevaidluste korra muudatustele. Timo Torm selgitab, et Eesti ettekande kohta esitati ka üks küsimus Indoneesia Vabariigist. Ta toob välja, et küsimuse eesmärk oli saada informatsiooni kohanimenõukogu koosseisu kohta. Ta lisab, et Prantsuse Vabariigi poolt esitati Eesti ettekandele kirjalik kommentaar, milles selgitati nimevaidluste lahendamist Prantsuse Vabariigis.

Timo Torm annab kohanimenõukogule ülevaate teiste riikide tegevusest kohanime ühtlustamise, kohanime kogumise ja andmebaaside arendamise ning vähemusrahvuste nimede kasutamise kohta.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Väino Tõemets

Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Timo Torm

Protokollija